

Zasedání probíhalo prezenční formou. Maximální počet přítomných členů Sněmu byl 141.

Zasedání se zúčastnili hosté:

- Mgr. Dana Bilíková – vrchní ředitelka sekce vysokého školství, vědy a výzkumu
- Mgr. Vojtěch Tomášek – ředitel Odboru vysokých škol MŠMT
- Mgr. Karolína Gondková – Odbor vysokých škol MŠMT
- doc. PhDr. Ingeborg Radok Žádná – místopředsedkyně České konference rektorů
- PhDr. Ladislav Pytloun, Ph.D. – místopředseda Asociace vyšších odborných škol
- prof. Mgr. Jaroslav Miller, MA, Ph.D. – předseda Národního akreditačního úřadu pro terciární vzdělávání
- Ing. Radim Ryška, Ph.D. – ředitel Centra pro studium vysokého školství
- PhDr. Hana Landová, PhD. – předsedkyně výkonného výboru Asociaci knihoven vysokých škol ČR
- PaedDr. Jitka Jánošová, MBA – členka Vysokoškolského odborového svazu

Schválený program:

1. Zahájení
2. Zprávy z Užšího předsednictva Rady VŠ (prof. Mgr. Tomáš Kašparovský, Ph.D.)
3. Vystoupení hostů
4. Zprávy z Ekonomické komise (Ing. Libuše Svobodová, Ph.D.)
5. Zprávy k přípravě zákona o VŠ (členové Užšího předsednictva)
6. Zprávy z Etické komise (Mgr. Tomáš Foltýnek, Ph.D.)
7. Zprávy ze Studentské komory Rady VŠ (Mgr. et Mgr. Tereza Marková)
8. Zprávy z Fóra předsedů akademických senátů (doc. Ing. Jan Janoušek, Ph.D.)
9. Různé

Sněm Rady VŠ se seznámil se zprávami z Užšího předsednictva Rady VŠ, Ekonomické komise, Etické komise, Studentské komory Rady VŠ a Fóra předsedů akademických senátů. Členům Sněmu Rady VŠ byly dále prezentovány informace k přípravě zákona o vysokých školách a proběhla vystoupení hostů. V návaznosti na projednané body přijal Sněm Rady VŠ následující věcná usnesení.

Usnesení Sněmu Rady vysokých škol

Usnesení

Rada vysokých škol v souvislosti s aktuálně probíhající přípravou věcného záměru nového zákona o vysokých školách vyjadřuje tato svá stanoviska:

- Rada vysokých škol si je vědoma potřeby modernizace legislativy související s terciárním vzděláváním tak, aby přispěla ke zvýšení konkurenceschopnosti českého vysokého školství v mezinárodním kontextu.
- Rada vysokých škol pozitivně hodnotí některé dílčí úvahy, jako např. posílení institucionální autonomie a odpovědnosti v oblasti kvality a akreditací, nebo přechod k tzv. kontraktovému financování, které přinese vysokým školám vyšší finanční stabilitu a usnadní strategické plánování vysokých škol včetně možnosti efektivně reagovat na celonárodní poptávku po společensky potřebných profesích.
- Rada vysokých škol však důrazně odmítá představený návrh na změnu systému řízení vysokých škol, včetně bezprecedentních změn ve vymezení kompetencí jednotlivých akademických orgánů. Např. navržený model, včetně zavedení nového klíčového orgánu v podobě univerzitních rad, prakticky likviduje nezávislou akademickou samosprávu na úrovni vysoké školy i jejích součástí. Je krokem k faktické ztrátě nezávislosti veřejných vysokých škol, krokem směřujícím k jejich politizaci a ohrožujícím akademickou autonomii vysokých škol.
- Rada vysokých škol je připravena konstruktivně se podílet na přípravě věcného záměru nového zákona o vysokých školách, včetně smysluplných změn zvyšujících efektivitu řízení vysokých škol. Zásadně se však vymezuje proti návrhům, které směřují k likvidaci akademické samosprávy vysokých škol a jejich autonomie. Současně Rada vysokých škol odkazuje na své teze nového zákona o vysokých školách, které byly přijaty Sněmem Rady vysokých škol dne 15. 5. 2025.

Usnesení

Rada vysokých škol varuje, že české vysoké školství se dostává pod stále větší ekonomický tlak. Přestože rozpočet vysokých škol formálně roste, reálné financování po započtení inflace dlouhodobě stagnuje nebo klesá. Důsledkem jsou nízké a často nekonkurenceschopné mzdy vůči soukromému sektoru i státní správě, což zásadně snižuje atraktivitu akademické dráhy nejen pro mladé pracovníky, ale zároveň představuje vážné riziko pro budoucnost českého vysokého školství, vědy a výzkumu.

Bez výraznějšího posílení institucionální podpory nebude možné dlouhodobě udržet konkurenceschopnost českého vysokého školství ani získávat a následně udržet kvalitní akademické pracovníky.

Rada vysokých škol proto apeluje na vládu České republiky a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby financování vysokých škol učinily skutečnou prioritou státu a zajistily podmínky pro stabilní rozvoj českých univerzit, kvalitní vzdělávání a důstojné odměňování zaměstnanců vysokých škol.

Stockholmská deklarace

Rada vysokých škol se zaujetím zaregistrovala Stockholmskou deklaraci a vnímá, že problémy, na které upozorňuje, nejsou cizí ani České republice. Rada vysokých škol souhlasí s potřebou změny kritérií hodnocení vědy v tuzemském i globálním měřítku, která ve svojí současné podobě motivují výzkumníky k publikačním strategiím upřednostňujícím zvyšování vlastního citačního skóre na úkor kvality a efektivity prezentace výsledků.

Rada vysokých škol vnímá komplexitu těchto problémů, které nelze vyřešit jedním opatřením. Rada vysokých škol vyzývá kompetentní orgány k zohlednění myšlenek obsažených ve Stockholmské deklaraci při hodnocení výsledků vědy institucí i jednotlivců.

Rada vysokých škol vyzývá výzkumníky a vysoké školy, aby se s textem seznámily a zvážily jeho podporu, ať už jako celku, nebo jednotlivých částí.

Diamond Open Access

Rada vysokých škol uznává výhody diamantového otevřeného přístupu jako eticky, ekonomicky a akademicky udržitelného modelu vědeckého publikování, který nevybírá poplatky ani od autorů, ani od čtenářů, je řízen akademickou komunitou a umožňuje spravedlivý a otevřený přístup k výsledkům veřejně financovaného výzkumu.

Rada vysokých škol konstatuje, že tento publikační model představuje odpovědný způsob nakládání s veřejnými prostředky, neboť omezuje jejich odliv do nepřiměřených zisků úzkého okruhu komerčních vydavatelů a umožňuje, aby finanční prostředky určené na vědu a výzkum zůstávaly v akademickém prostředí a byly opětovně využívány ve prospěch vědy a vědců.

Rada vysokých škol vyzývá poskytovatele veřejné podpory výzkumu, orgány státní správy a vedení vysokých škol, aby diamantový otevřený přístup aktivně podporovali, zejména při formulaci požadavků na publikační výstupy z veřejně financovaných projektů a při rozvoji institucionálních a národních publikačních infrastruktur.

Transparentnost při hodnocení grantových žádostí

Rada vysokých škol upozorňuje, že Evropská komise doporučila, aby hodnocení vědeckých projektů, včetně těch na národní úrovni, probíhalo metodou double-blind. To znamená, že v prvním kole hodnocení nesmí členové panelu, ani hodnotitelé znát složení výzkumného týmu, ani pracoviště žadatele. Tyto údaje by měly být posuzovány až po vyhodnocení vědecké kvality projektu. Cílem je vyloučení předpojatosti a zajištění transparentnosti a objektivit hodnocení.

Kompletní záznam jednání bude k dispozici v členské sekci na [www stránkách Rady vysokých škol](#).
Nejbližší řádné zasedání Sněmu Rady vysokých škol se bude konat dne **17. září 2026**.